

Seria Tratatelor Consiliului Europei - nr. 207

Protocol adițional la Carta europeană a autonomiei locale privind dreptul de participare la activitățile unei autorități locale

Utrecht, 16.XI.2009

Preambul

Statele membre ale Consiliului Europei, semnatare ale prezentului Protocol adițional la Carta Europeană a autonomiei locale (denumite în continuare „Carta”, ETS nr. 122),

Luând în considerare faptul că scopul Consiliului Europei este atingerea unei coeziuni sporite între membrii săi în scopul garantării și realizării idealurilor și principiilor care reprezintă patrimoniul lor comun;

Luând în considerare faptul că dreptul de a participa la derularea treburilor publice reprezintă unul dintre principiile democratice care sunt împărtășite de toate statele membre ale Consiliului Europei;

Luând în considerare faptul că evoluțiile din statele membre au demonstrat importanța deosebită a acestui principiu pentru autonomia locală;

Luând în considerare faptul că ar fi corespunzătoare suplimentarea Cartei cu prevederi care să garanteze dreptul de a participa la activitățile unei autorități locale;

Având în vedere Convenția Consiliului Europei cu privire la accesul la documentele oficiale, adoptată de Comitetul de Miniștri la 27 noiembrie 2008;

Având în vedere, de asemenea, Declarația și Planul de acțiune adoptate la al III-lea Summit al șefilor de stat și de guvern ai Consiliului Europei (Varșovia, 16-17 mai 2005)

Au convenit următoarele:

Articolul 1 – Dreptul de a participa la activitățile unei autorități locale

- 1 Statele părți vor asigura tuturor persoanelor din limitele jurisdicției lor dreptul de a participa la activitățile unei autorități locale.
- 2 Dreptul de a participa la activitățile unei autorități locale reprezintă dreptul de a încerca determinarea sau influențarea exercitării competențelor și responsabilităților unei autorități locale.
- 3 Legea va stipula mijloacele de facilitare a exercitării acestui drept. Fără a discrimina în mod nedrept vreo persoană sau vreun grup, legea poate prevedea măsuri specifice pentru diferite circumstanțe sau categorii de persoane. În conformitate cu obligațiile constituționale și/sau internaționale ale părții, legea poate dispune, în mod particular, măsuri limitate în mod specific la persoanele cu drept de vot.

- 4.1 Fiecare parte va recunoaște prin lege dreptul cetățenilor părții respective de a participa, în calitate de votanți sau candidați, la alegerea membrilor consiliului sau adunării autorității locale pe teritoriul căreia își au reședința.
- 4.2 Legea va recunoaște, de asemenea, dreptul altor persoane de a participa la acestea, în cazurile în care partea, în conformitate cu ordinea constituțională proprie, decide în acest sens sau în cazul în care acest lucru este în concordanță cu obligațiile juridice internaționale ale părții.
- 5.1 Orice formalități, condiții sau restricționări la adresa exercitării dreptului de participa la activitățile unei autorități locale vor fi prevăzute de lege și vor fi compatibile cu obligațiile juridice internaționale ale părții.
- 5.2 Legea va impune acele formalități, condiții și restricții care sunt necesare pentru a asigura faptul că integritatea etică și transparența exercitării competențelor și responsabilităților autorităților locale nu sunt amenințate de exercitarea dreptului la participare.
- 5.3 Orice alte formalități, condiții sau restricții trebuie să fie necesare pentru funcționarea unei democrații politice eficiente, pentru păstrarea siguranței publice într-o societate democratică sau pentru ca partea să se poată conforma cu cerințele ce decurg din obligațiile sale juridice internaționale.

Articolul 2 – Implementarea măsurilor privind dreptul la participare

- 1 Părțile vor lua toate măsurile care sunt necesare pentru a pune în aplicare dreptul de participa la activitățile unei autorități locale.
- 2 Aceste măsuri pentru exercitarea dreptului la participare vor include:
  - i responsabilizarea autorităților locale în vederea încurajării, promovării și facilitării exercitării dreptului la participare stabilit prin prezentul protocol:
  - ii asigurarea stabilirii de:
    - a proceduri pentru implicarea cetățenilor, care pot include procese consultative, referendumuri locale și petiții și, în cazul în care autoritatea locală are mulți locuitori și/sau acoperă o zonă geografică mare, măsuri pentru implicarea cetățenilor la un nivel cât mai apropiat de aceștia;
    - b proceduri de acces, în conformitate cu ordinea constituțională proprie a părții și cu obligațiile sale juridice internaționale, la documentele oficiale aflate în posesia autorităților locale;
    - c măsuri pentru îndeplinirea nevoilor categoriilor de persoane care se confruntă cu obstacole specifice în procesul de participare; precum și
    - d mecanisme și proceduri pentru procesarea și răspunsul la plângeri și sugestii referitoare la funcționarea autorităților locale și a serviciilor publice locale.
  - iii încurajarea și utilizarea de informații și tehnologii de comunicare pentru promovarea și exercitarea dreptului de participare stabilit prin intermediul prezentului Protocol.
- 3 Procedurile, măsurile și mecanismele pot diferi în funcție de diferitele categorii de autorități locale, ținând cont de dimensiunea și competențele acestora.
- 4 În procesele de planificare și de luare a deciziilor cu privire la măsurile care urmează să fie luate pentru a pune în practică dreptul de participa la activitățile unei autorități locale, autoritățile locale vor fi consultate în măsura în care acest lucru este posibil, în timp util și de o manieră

---

corespunzătoare.

Articolul 3 – Autoritățile cărora li se aplică prezentul Protocol

Prezentul Protocol se aplică tuturor categoriilor de autorități locale care funcționează pe teritoriul părții semnatare. Cu toate acestea, fiecare stat în parte poate, la momentul depunerii instrumentului propriu de ratificare, acceptare sau aprobare, să precizeze categoriile de autorități locale sau regionale la care intenționează să limiteze domeniul de aplicare al Protocolului sau pe care intenționează să le excludă din domeniul de aplicare al acestuia. De asemenea, poate include și alte categorii de autorități locale sau regionale în domeniul de aplicare al Protocolului printr-o notificare ulterioară adresată Secretarului General al Consiliului Europei.

Articolul 4 – Aplicare teritorială

- 1 Orice stat poate, la momentul semnării sau al depunerii instrumentului propriu de ratificare, acceptare sau aprobare, să precizeze teritoriul sau teritoriile cărora li se aplică prezentul Protocol.
- 2 Orice Parte poate, la orice dată ulterioară, printr-o declarație adresată Secretarului General al Consiliului Europei, să extindă aplicarea prezentului Protocol la orice alt teritoriu precizat în declarația respectivă. Protocolul va intra în vigoare cu privire la un astfel de teritoriu în prima zi a lunii următoare expirării unei perioade de trei luni de la data primirii declarației menționate de către Secretarul General.
- 3 Orice declarație redactată în conformitate cu cele două alineate precedente poate fi retrasă, cu privire la oricare dintre teritoriile precizate într-o astfel de declarație, printr-o notificare adresată Secretarului General al Consiliului Europei. Retragerea va intra în vigoare în prima zi a lunii următoare expirării unei perioade de șase luni de la data primirii notificării menționate de către Secretarul General.

Articolul 5 – Semnarea și intrarea în vigoare

- 1 Prezentul Protocol rămâne deschis pentru semnare de către statele membre ale Consiliului Europei semnatare ale Cartei. El face obiectul ratificării, acceptării sau aprobării. Un stat membru al Consiliului Europei nu poate ratifica, accepta sau aproba prezentul Protocol fără a fi ratificat, acceptat sau aprobat Carta, anterior sau în același timp. Instrumentele de ratificare, acceptare sau aprobare vor fi depuse la Secretarul General al Consiliului Europei.
- 2 Prezentul Protocol va intra în vigoare în prima zi a lunii următoare expirării unei perioade de trei luni de la data la care opt state membre ale Consiliului Europei și-au exprimat consimțământul de a se supune prevederilor prezentului Protocol în conformitate cu prevederile alineatului 1.
- 3 În ceea ce privește orice alt stat membru care își exprima ulterior consimțământul de a se supune prevederilor sale, Protocolul va intra în vigoare în prima zi a lunii următoare expirării unei perioade de trei luni de la data depunerii instrumentului de ratificare, acceptare sau aprobare.

Articolul 6 – Denunțarea

- 1 Orice Parte poate denunța la orice moment dat prezentul Protocol prin intermediul unei notificări adresate Secretarului General al Consiliului Europei.
- 2 Denunțarea va intra în vigoare în prima zi a lunii următoare expirării unei perioade de șase luni de la data primirii notificării de către Secretarul General.

Articolul 7 – Notificări

Secretarul General al Consiliului Europei va notifica statele membre ale Consiliului Europei cu privire la:

- a orice semnare;
- b depunerea oricărui instrument de ratificare, acceptare sau aprobare;
- c orice dată de intrare în vigoare a prezentului Protocol în conformitate cu articolul 5;
- d orice notificare primită în aplicarea prevederilor articolului 3;
- e orice alt act, notificare sau comunicare legată de prezentul Protocol.

Drept care, subsemnații, autorizați în mod corespunzător în acest sens, au semnat prezentul Protocol.

Redactat la Utrecht, la data de 16 noiembrie 2009, în limbile engleză și franceză, ambele texte fiind egal autentice, într-un singur exemplar care va fi depus în arhivele Consiliului Europei. Secretarul General al Consiliului Europei va transmite copii certificate fiecărui stat membru al Consiliului Europei.